

Abja mudel:

**Mulgi ühendamavalitsuse juhtimis- ja teenuseosutamise osavalla struktuurimudeli põhimõtted.**

**1. Volikogu**

- 1.1 Volikogu koosneb ..... liikmest;
- 1.2 Volikogu valimised toimuvad ühes valimisringkonnas;
- 1.3 Valdkondliku ja piirkondliku huvide tasakaalu tagavad volikogu komisjonid.

**2. Poliitilise ja strateegilise juhtimise selge eristatus teenuste osutamisest ja igapäevaelu korraldamisest.**

- 2.1 Poliitiline valitsus koosneb vallavanemast, vallavalitsusest ja ühinemislepingus kokkulepitud spetsialistidest jne, kes vastutavad valla strateegilise juhtimise ja arendamise eest;
- 2.2 Valdava osa igapäevaselt vajalikke teenuseid kohalikele elanikele osutava osavallad koos nende territooriumil asuvate hallatavate asutustega.

**3. Osavald halduskeskusena**

- 3.1 Praeguste omavalitsuste keskustesse moodustatakse piisava autonoomiaga osavallad, mis on territoriaalse haldamise üksused.
- 3.2 Halduskeskuste/osavaldade pädevuses on järgmised funktsioonid:
  - 3.2.1 Osavalla juht: halduskeskuse juhtimine ja territooriumil osutatavate teenuste/tegevuste koordineerimine ja järelevalve, suhtlemine halduskoguga, vallavolikogu ja –valitsusega;
  - 3.2.2 kohalikul tasandil asuvate valla varade majandamine ja korrashoiu korraldamine; menetlustoimingud;
  - 3.2.3 kohaliku (kogukonna) elu arendamine; kodanikeühenduste, külakeskuste ja külade aktiveerimine ja nende toetamine;
  - 3.2.4 hariduselu korraldamine;
  - 3.2.5 kohaliku kultuuri-, vabaaja-, sporditegevuste koordineerimine ja toetamine;
  - 3.2.6 esmane sotsiaaltöö ja –hoolekanne; sotsiaalteenuste vajaduste väljaselgitamine; vajaduspõhiste sotsiaaltoetuste määramine; spetsialiseeritud sotsiaaltöö (nt juhtumikorraldamine, lastekaitse, eri tüüpi nõustamine) vajaduste määratlemine ja nende spetsialistide abistamine kohapeal;
  - 3.2.7 teehoolduse ja heakorra korraldamine;
  - 3.2.8 planeeringute, ehitus- ja maaküsimuste esmanõustamine;
  - 3.2.9 esmaste administratiivsete tugifunktsioonide täitmine;
  - 3.2.10 funktsioonide täitmiseks vajalik teenistujate arv võib osavaldade lõikes oluliselt varieeruda vastavalt sellele kui suur on töö maht antud osavallas.
- 3.3 Osavaldadel soovitatakse vajadusel kooperaeruda vastastikku eri funktsiooni täitmise tagamiseks ühe ametniku poolt mitmes osavallas.
- 3.4 Osavaldade arendustegevus peaks olema perspektiivis suunatud kogukonna probleemide lahendamisele ja kogukondlike ülesannete delegerimisele külakeskustele (MTÜdele) seal, kus selleks on olemas võimekus ja valmisolek.
- 3.5 Osavallas töötavatel ametnike vahetu teenistuslik juhtimine toimub osavallajuhi poolt.

#### **4. Eelarve ja ülesannete jaotus keskuse ja osavalla vahel**

4.1 Valla eelarve on üks tervik ja seda juhitakse ning teenindatakse tugifunktsioonina keskusest (analüüs, raamatupidamine, kulustandardid, audit jne). Eelarve koostamisel arvestatakse osavaldade eelarvete projekte.

4.2 Osavallal on valla eelarve osana iseseisev eelarve oma ülesannete täitmiseks ja tema pädevuses olevate otsuste, sh rahastamisotsuste, langetamiseks.

4.3 Osavalla ülesanded ja otsustamise autonoomia kujundatakse nii, et õigused teha operatiivseid otsuseid kogukonna elu jooksvate küsimuste korraldamises jääb osavalla tasandile.

4.4 Vastutuse ja otsustusõiguse jaotamise põhimõtted:

4.4.1 teedehooduse vahendeid käsutatakse ja otsuseid ning kohaliku tähtsusega hankeid tehakse osavalla tasandil. Teede investeeringute tegemine (renoveerimine, tolmuvaba kate, uued teed jne) on kesksuvalitsatsiooni pädevuses vastavalt tehoiu (teede investeeringute) kavale, mille sisendi annavad osavallad;

4.4.2 Sotsiaalteenuste poliitika (toetuste liigid, määrad, tingimused jms) ja toetuste üldproportsioonid osavaldade lõikes kujundatakse valitsuse ja volikogu poolt, kuid ettepanekud nende määramise osas, samuti teatud valikud konkreetsete toetuste rakendamisel osavallas, on selle juhi (ja halduskogu) pädevuses. Kultuuri- ja spordiürituste/huvitegevuse, kodanikeühenduste ja vabaaja tegevuste toetamise põhimõtted võetakse vastu volikogu poolt, kuid nende toetuste andmine kohalike tegevuste finantseerimisel on osavalla pädevuses nende eelarvete piires.

4.4.3 Kohaliku tähtsusega arendusprojektide ja –tegevuste planeerimine on osavalla ülesanne, mis tehakse ja mida rakendatakse ellu tihedas koostöös vallavalitsusega. Nende aluseks on osavalla arengukava koostamine osavalla tasandil ja piirkondlike ning valla kui terviku arengudokumentide koostamine.

4.4.4 Osavallas tegutsevate hallatavate asutuste juhtimine on osavalla pädevuses. Selle eesmärgiks on tagada valdkonna parem strateegiline juhtimine ja asutuste tegevuste koordineeritus.

4.4.5 Hallatavate asutuste varahaldus on osavalla vastutusalas.

#### **5. Osavalla halduskogu**

Osavaldades moodustatakse halduskogu, mis tagab kogukonna eri rühmade ja piirkondade (külad) huvide sõnastamise ja vajadusel nende huvide kaitsmise. Kuna tänased kogukonnad on erineva struktuuriga, siis võiks halduskogude koosseis olla mõneti erinev, kuid selle moodustamine peaks lähtuma ühistest põhimõtetest.

5.1 Halduskogu liikmete arv on .....

5.2 Halduskogude koosseisu nimetamise mehhanismi kujundatakse ühinemisläbirääkimistel ning kajastatakse ühinemislepingus.

5.3 Halduskogu koosolek töötab vähemalt üks kord kvartalis.

5.4 Halduskogu pädevus:

5.4.1 Halduskogu võib esitada arupärimisi osavallajuhile ja ametnikele nende tegevuse ja kohalike probleemide kohta. Arupärimisele tuleb vastata kirjalikult ja avalikult järgmisel halduskogu koosoleku;

5.4.2 Halduskogu annab arvamusi ja teeb ettepanekuid vallavalitsusele/-volikogule kohaliku elu küsimustes;

5.4.3 Kohaliku elu küsimustes võib halduskogu esitada vallavolikogule ja –valitsusele esildise (so kirjalik ettepanek koos seletuskirjaga). Valitsus ja volikogu on kohustatud esildist oma istungil arutama;

5.4.4 Halduskogu osaleb aktiivselt osavalla arengukava kujundamises ja kinnitab selle. Teeb arengukava alusel ettepanekuid osavalla jaoks vajalike investeeringute planeerimiseks;

5.4.5 Halduskogu koostööstab osavalla territooriumil olevad planeeringud;

5.4.6 Halduskogu vaatab üle osavalla eelarve projekti ja teeb selle täiendamise ettepanekuid;

5.4.7 Halduskogu osaleb osavalla poolt otsustatavate toetuste määramisel (vabaajategevused, MTÜd jms);

5.4.8 Halduskogu kinnitab osavalla arengukava.

## **6. Osavalda juhib osavallajuht.**

6.1 Osavallajuhi nimetab ametisse tulenevalt ühinemislepingust vallavanem. Osavallavanem on nii valitsuse usaldusisik ja ühtlasi kogukonna tunnustatud liider.

6.2 Osavalla juht:

6.2.1 Juhib ja korraldab osavalla kui struktuuriüksuse tööd;

6.2.2 Täidab tööandja õigusi ja kohustusi osavalla teenistujate suhtes, sh võtab eelnimetatud tööle/teenistusse, vabastab töölt/teenistusest.

6.2.3 Esindab osavalda suhtes vallavalitsuse, selle asutuste ja volikoguga ning partneritega väljaspool kohaliku omavalitsuse üksust;

6.2.4 Teeb koostööd teiste osavaldadega;

6.2.5 Koostab osavalla eelarve projekti ja käsutab eelarvevahendeid;

6.2.6 Annab oma volituste piires ja ülesannete täitmiseks üksikaktidena korraldusi;

6.2.7 Annab osavalla sisemise töö korraldamiseks käskkirju;

6.2.8 korraldab teehoolduse ja heakorratööde hankeid.